

Názory na podílení se občanů na rozhodování – únor 2012

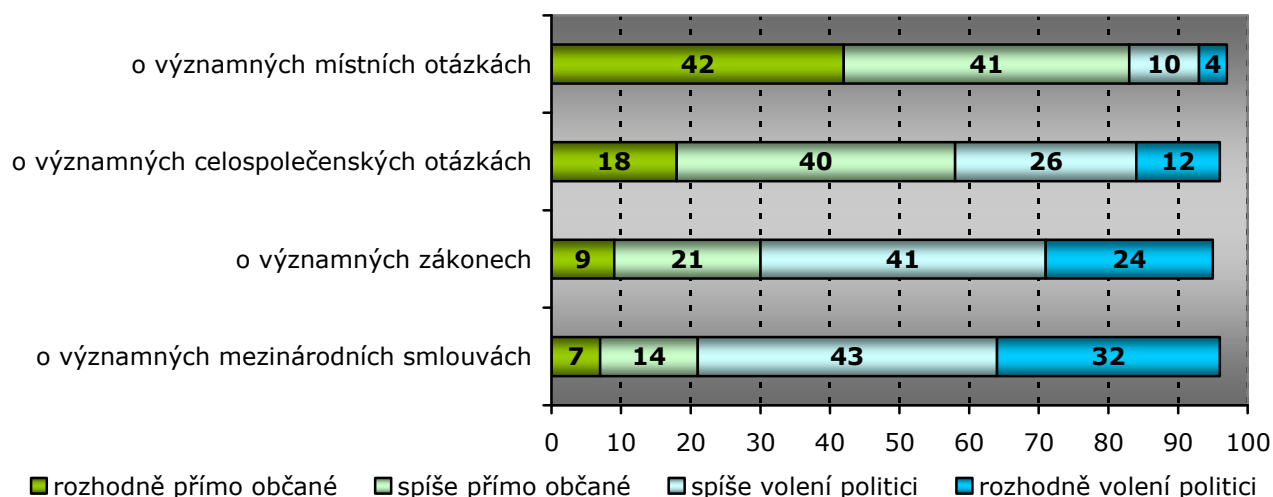
Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-02</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>6. – 13. 2. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1054</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PD.86</i>
Zveřejněno dne:	<i>7. března 2012</i>
Zpracovala:	<i>Gabriela Šamanová</i>

Do únorového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění byla zařazena otázka zjišťující, ve kterých případech by se měli podle účastníků výzkumu na rozhodování podílet volení zástupci a ve kterých přímo občané.¹

Přesvědčivá většina dotázaných (83 %) se domnívá, že o místních otázkách by měli rozhodovat přímo občané (42 % rozhodně přímo občané, 41 % spíše přímo občané). V případě celospolečenských otázek by rozhodování nechalo na občanech 58 % respondentů (18 % rozhodně, 40 % spíše). Rozhodování o zákonech a mezinárodních smlouvách by většina oslovených občanů svěřila voleným zástupcům. Pro podrobný přehled výsledků viz graf 2.

¹ Znění otázky: „Měli by podle Vás v následujících případech rozhodovat volení politici nebo přímo občané? O významných zákonech, o významných mezinárodních smlouvách, o významných celospolečenských otázkách, o významných místních otázkách.“

Graf 2: Kdo by měl rozhodovat v následujících případech? (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“. Položky jsou řazeny sestupně podle dosaženého skóre odpovědí „rozhodně přímo občané“.

V rozložení odpovědí podle sociodemografických charakteristik se projevily některé statisticky významné rozdíly. Lidé se subjektivně deklarovanou dobrou životní úrovní své domácnosti častěji preferují svěřit rozhodování do rukou politikům, a to ve všech čtyřech zkoumaných případech. A naopak lidé, kteří označují životní úroveň své domácnosti za špatnou, častěji upřednostňují, aby rozhodovali přímo občané. Vliv vzdělání se projevili u rozhodování o zákonech a mezinárodních smlouvách, kdy se vysokoškolsky vzdělaní lidé častěji přiklánějí k názoru, že o těchto věcech by měli rozhodovat volení zástupci. Svěření rozhodování politikům častěji podporují lidé, kteří sympatizují s ODS nebo TOP09². Statisticky významné rozdíly v názorech podle pohlaví a věku nebyly u této otázky zaznamenány.

Tab. 1: Kdo by měl rozhodovat v následujících případech? - vývoj (v %)

	únor 2010 občané/ politiky	únor 2011 občané/ politiky	únor 2012 občané/ politiky
o (významných) místních otázkách	81/15	85/12	83/14
o (významných) celospolečenských otázkách	53/41	54/42	58/38
o (významných) zákonech	19/76	32/64	30/65
o (významných) mezinárodních smlouvách	9/86	13/83	21/75

Pozn.: V roce 2010 byla otázka položena bez adjektiva „významný“ u všech položek. Rozdíly v četnostech u meziročního srovnání tak mohou být způsobeny touto změnou a nelze je přičítat pouze posunům v názorech občanů.

² Konfrontováno s otázkou: Kdyby byly v příštím týdnu volby, kterou stranu byste volil?